

GREC II / Bloc 1 - LLIURAMENT 4

GRAMÀTICA

L'AORIST (ampliació): Aorist sigmàtic / Aorist temàtic / Aorist atemàtic / Aorist amb -κ-

A més de l'aorist que hom coneix,

- l'aorist sigmàtic,

i de la seva varietat,

- l'aorist asigmàtic,

hi ha també altres tres tipus d'aorists:

- l'aorist temàtic
- l'aorist atemàtic
- l'aorist amb -κ-

L'orist sigmàtic [GR1B2_L2]

(també anomenat orist *alfasigmàtic*)

es reconeix bé perquè

acaba en sa	en la 1a sg aor IND ACT:	ἔλυσα
acaba en se	en la 3a sg aor IND ACT :	ἔλυσε(ν)
acaba en so	en la 2a sg de l'aor IND MITJ (en la qual es produeix una contracció):	ἐλύσῃ < ἐ-λύσῃ-(σ)ο
inclou sa en	en la resta de persones de l'aor IND ACT i MITJ: així com en l'INFINITIU i el PARTICIPI:	ἐλύσαμεν / ἐλυσάμεθα, ... λύσαι / λύσασθαι , λύσας ... / λυσάμενος ...

ja sigui que aquest so -s- estigui representat per la lletra sigma,

com passa

en els verbs purs, o d'arrel acabada en les vocals ι / υ o en els diftongs αι / ει / αυ i αυ / ευ / ου

en els verbs contractes, o d'arrel acabada en α / ε / ο

en els verbs muts d'arrel acabada en consonant oclusiva (o muda) dental, δ / τ / θ i també ζ

o bé que aquest so -s- quedi inclòs dins els dígrafs ψ o ξ,

com passa, respectivament,

en els verbs muts d'arrel acabada en consonant oclusiva (o muda) labial, β / π / φ i també πτ

en els verbs muts d'arrel acabada en consonant oclusiva (o muda) gutural, γ / κ / χ i també ττ o σσ

L'orist asigmàtic [GR2B1_L2]

en el qual el so -s- característic d'aquest temps s'ha perdut en raó de transformacions fonètiques,

es dona en els verbs líquids, o d'arrel acabada en consonant líquida λ / μ / ν / ρ

L'aurist temàtic

es diu així perquè es forma amb la vocal temàtica o / ε, característica del tema de present dels verbs en -ω, la qual (com passa en el present i en l'imperfet d'aquests verbs) s'insereix entre l'arrel del verb i les desinències de persona, que per a aquest tipus d'aurist són les mateixes que les de l'imperfet. D'aquesta manera, aurist temàtic i imperfet resulten iguals pel que fa a les seves terminacions, però es distingeixen l'un de l'altre perquè els seus temes són en major o menor grau diferents; vegeu el [Fitxer PDF](#) amb una llista de *Verbs irregulars amb aurist temàtic més freqüents*.

L'aurist atemàtic

es diu així perquè es forma sense la vocal temàtica o / ε ni cap altre so afegit a l'arrel del verb, si bé aquesta presenta sempre allargada la seva vocal final davant les desinències de persona, que per a aquest tipus d'aurist també són les mateixes de l'imperfet excepte per a la última persona, la qual és -σαν i no -ν (no hi ha, doncs, confusió entre la 1a persona singular i la 3a persona plural, com passa sempre amb l'imperfet en veu activa). Aquest tipus d'aurist es dona només amb uns pocs verbs molt emprats d'arrel acabada en vocal; vegeu el [Fitxer PDF](#) amb la conjugació d'alguns *Verbs amb aurist sigmàtic, asigmàtic, temàtic i atemàtic*, els quatre primers dels quals apareixen també en la pagina següent.

verb pur amb aor sigmàtic	en ...υ-
arrel	λυ-
tema de present	λυ-
tema de futur	λυ-σ-
tema d'aorist	λυ-σα-

verb mut amb aor temàtic	en ...π-
arrel	λειπ- / λιπ-
tema de present	λειπ-
tema de futur	λειψ- < λειπ-σ-
tema d'aorist	λιπ-

verb líquid amb aor atemàtic	en ...α-
arrel	βα- / βα-
tema de present	βαιν- < βα-ν-γ-
tema de futur	βη- < βα-
tema d'aorist	βη- < βᾱ-

Tema de present

present IND :	λύω = λύ-ω
	λύεις = λύ-εις
	λύει = λύ-ει
	λύομεν = λύ-ο-μεν
	λύετε = λύ-ε-τε
	λύουσι(ν) = λύ-ουσι

λείπω = λείπ-ω
λείπεις = λείπ-εις
λείπει = λείπ-ει
λείπομεν = λείπ-ο-μεν
λείπετε = λείπ-ε-τε
λείπουσι(ν) = λείπ-ουσι

βαίνω < βᾱν-γ-ω
βαίνεις < βᾱν-γ-εις
βαίνει < βᾱν-γ-ει
βαίνομεν < βᾱν-γ-ο-μεν
βαίνετε < βᾱν-γ-ε-τε
βαίνουν(ν) < βᾱν-γ-ουσι

Tema de futur

futur IND :	λύσω = λύ-σ-ω
	λύσεις = λύ-σ-εις
	λύσει = λύ-σ-ει
	λύσομεν = λύ-σ-ο-μεν
	λύσετε = λύ-σ-ε-τε
	λύσουσι(ν) = λύ-σ-ουσι

λείψω < λείπ-σ-ω
λείψεις < λείπ-σ-εις
λείψει < λείπ-σ-ει
λείψομεν < λείπ-σ-ο-μεν
λείψετε < λείπ-σ-ε-τε
λείψουσι(ν) < λείπ-σ-ουσι

βήσομαι = βῆ-σ-ο-μαι
βήσει / -η < βῆ-σ-ε-σαι
βήσεται = βῆ-σ-ε-ται
βησόμεθα = βῆ-σ-ό-μεθα
βήσεσθε = βῆ-σ-ε-σθε
βήσονται = βῆ-σ-ο-νται

Tema de present

imperfet (IND) :	ἔλυον = ἔ-λυ-ο-ν
	ἔλυες = ἔ-λυ-ε-ς
	ἔλυε(ν) = ἔ-λυ-ε-∅
	ἐλύομεν = ἐ-λύ-ο-μεν
	ἐλύετε = ἐ-λύ-ε-τε
	ἔλυον = ἔ-λυ-ο-ν

ἔλειπον = ἔ-λειπ-ο-ν
ἔλειπες = ἔ-λειπ-ε-ς
ἔλειπε(ν) = ἔ-λειπ-ε-∅
ἐλείπομεν = ἐ-λείπ-ο-μεν
ἐλείπετε = ἐ-λείπ-ε-τε
ἔλειπον = ἔ-λειπ-ο-ν

ἔβαινον < ἔ-βαν-γ-ο-ν
ἔβαινες < ἔ-βαν-γ-ε-ς
ἔβαινε(ν) < ἔ-βαν-γ-ε-∅
ἐβάινομεν < ἐ-βᾱν-γ-ο-μεν
ἐβαίνετε < ἐ-βᾱν-γ-ε-τε
ἔβαινον < ἔ-βαν-γ-ο-ν

Tema d'aorist

aorist IND :	ἔλυσα = ἔ-λυ-σα
	ἔλυσας = ἔ-λυ-σα-ς
	ἔλυσε(ν) = ἔ-λυ-σε-∅
	ἐλύσαμεν = ἐ-λύ-σα-μεν
	ἐλύσατε = ἐ-λύ-σα-τε
	ἔλυσαν = ἔ-λυ-σαν

ἔλιπον = ἔ-λιπ-ο-ν
ἔλιπες = ἔ-λιπ-ε-ς
ἔλιπε(ν) = ἔ-λιπ-ε-∅
ἐλίπομεν = ἐ-λίπ-ο-μεν
ἐλίπετε = ἐ-λίπ-ε-τε
ἔλιπον = ἔ-λιπ-ο-ν

ἔβην = ἔ-βη-ν
ἔβης = ἔ-βη-ς
ἔβη = ἔ-βη-∅
ἔβημεν = ἔ-βη-μεν
ἔβητε = ἔ-βη-τε
ἔβην = ἔ-βη-ν

L'aorist amb -κ-

es diu així perquè inclou el so -k- abans de les terminacions de persona, però només es dona per a les del singular en el mode indicatiu,

i tan sols en tres verbs en -μι que apareixen molt sovint, tots amb reduplicació de present [GR1B1_L2]:

δίδωμι	<i>donar</i>
arrel	δο-
tema de present	δι-δο-
tema d'aorist	δο-

τίθημι	<i>posar</i>
arrel	θε-
tema de present	τι-θε- < θι-θε-
tema d'aorist	θε-

ἵημι	<i>enviar</i>
arrel	ε- < γε-
tema de present	ιε- < γι-γε-
tema d'aorist	έ- < -γε-

Tema de present	present IND :	δίδωμι	< δι-δο-μι	τίθημι	< θι-θε-μι	ἵημι	< γι-γε-μι		
		δίδως	< δι-δο-σι		τίθης		< θι-θε-σι	ἵης	< γι-γε-σι
		δίδωσι(v)	< δι-δο-τι		τίθησι(v)		< θι-θε-τι	ἵησι(v)	< γι-γε-τι
		δίδομεν	= δι-δο-μεν		τίθεμεν		< θι-θε-μεν	ἵεμεν	< γι-γε-μεν
Tema de futur	futur IND :	δίδοτε	= δι-δο-τε	τίθετε	< θι-θε-τε	ἵετε	< γι-γε-τε		
		διδόασι(v)	< δι-δο-ντι	τιθέασιν	< θι-θε-ντι	ιᾶσι(v)	< γι-γε-ντι		
		δώσω	< δό-σ-ω	θήσω	< θέ-σ-ω	ἦσω	< γέ-σ-ω		
		δώσεις	< δό-σ-εις	θήσεις	< θέ-σ-εις	ἦσεις	< γέ-σ-εις		
Tema de present	imperfet (IND) :	δώσει	< δό-σ-ει	θήσει	< θέ-σ-ει	ἦσει	< γέ-σ-ει		
		δώσομεν	< δό-σ-ο-μεν	θήσομεν	< θέ-σ-ο-μεν	ἦσομεν	< γέ-σ-ο-μεν		
		δώσετε	< δό-σ-ε-τε	θήσετε	< θέ-σ-ε-τε	ἦσετε	< γέ-σ-ε-τε		
		δώσουσι(v)	< δό-σ-ουσι	θήσουσι(v)	< θέ-σ-ουσι	ἦσουσι(v)	< γέ-σ-ουσι		
Tema de present	imperfet (IND) :	έδίδουν	< έ-δι-δο-ν	έτίθην	< έ-θι-θε-ν	ἴην	< γι-γε-ν		
		έδίδους	< έ-δι-δο-ς	έτίθεις	< έ-θι-θε-ς	ἴεις	< γι-γε-ς		
		έδίδου	< έ-δι-δο-∅	έτίθει	< έ-θι-θε-∅	ἴει	< γι-γε-∅		
		έδίδομεν	= έ-δι-δο-μεν	έτίθεμεν	< έ-θι-θε-μεν	ἴεμεν	< γι-γε-μεν		
Tema d'aorist	aorist IND :	έδίδοτε	= έ-δι-δο-τε	έτίθετε	< έ-θι-θε-τε	ἴετε	< γι-γε-τε		
		έδίδοσαν	= έ-δι-δο-σαν	έτίθεσαν	< έ-θι-θε-σαν	ἴεσαν	< γι-γε-σαν		
		ἔδωκα	< έ-δο-κ-α	ἔθηκα	< έ-θε-κ-α	ἦκα	< έ-γε-κ-α		
		ἔδωκας	< έ-δο-κ-α-ς	ἔθηκας	< έ-θε-κ-α-ς	ἦκας	< έ-γε-κ-α-ς		
Tema d'aorist	aorist IND :	ἔδωκε(v)	< έ-δο-κ-ε-∅	ἔθηκε(v)	< έ-θε-κ-ε-∅	ἦκε(v)	< έ-γε-κ-ε-∅		
		ἔδομεν	= έ-δο-μεν	ἔθεμεν	= έ-θε-μεν	ἔιμεν	< έ-γε-μεν		
		ἔδοτε	= έ-δο-τε	ἔθετε	= έ-θε-τε	ἔιτε	< έ-γε-τε		
		ἔδοσαν	= έ-δο-σαν	ἔθεσαν	= έ-θε-σαν	ἔισαν	< έ-γε-σαν		